

Прилог

Одговор

на забелешки на Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор

Генералниот секретар на Државната изборна комисија (во понатамошниот текст ДИК) на ден 27.12.2012 година достави забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор за извршена ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност за 2011 година на ДИК заведени во Државниот завод за ревизија под број 14-120/15. Во прилог на забелешките Генералниот секретар достави и копија од документот назначен од нивна страна како „Усогласување на прашања и констатации од Државниот завод за ревизија“ кој беше предмет на разгледување во фазата на изработка на Нацрт извештајот.

Овластениот државен ревизор ги разгледа Забелешките на Нацрт извештајот и по истите се произнесе како што следува:

1. Генералниот секретар на ДИК во воведот на доставените забелешки дава целосен преглед на активностите кои се спроведени и се одвиваа помеѓу претставниците на ДИК, Помошникот на главниот државен ревизор и ревизорската екипа. Почитувајќи ги методолошките упатства за извршување на државна ревизија како и стандардите за државна ревизија, обврска на ревизијата во извршувањето на ревизорските активности е да негува и воспостави добра комуникација со субјектот предмет на ревизија (взаемно добри односи дефинирано во точка 76 од Правилникот за ревизорските стандарди за државната ревизија), да ја задржи независноста, да има сопствено расудување за утврдените состојби, истите да ги заснова на докази и да дава препораки за подобрување на јавната одговорност и отчетност кај субјектот предмет на ревизија. Истакнуваме дека за сите утврдени состојби за кои се доставени дополнителни докази во фазата на изработка на Нацрт извештајот ревизијата изврши нивна соодветна обработка и преоценка на утврдените состојби.
2. Упатените забелешки на утврдената состојба во **точката 4.1.1.** каде ревизијата известува за невоспоставени соодветни контролни системи и постапки во процесот на доделување на договорите за јавни набавки и следење на нивната реализација, не ја одразуваат реалната состојба. Упатените забелешки се неосновани и истите не даваат одговор на констатираната состојба од страна на ревизијата. За пооделните утврдени состојби во наведената точка доставени се забелешки по редослед на ставовите и алинеите при што одговорот на дадените забелешки е како што следува:
  - Упатената забелешка под број (1) во врска со утврдените состојби од страна на ревизијата во **став 1** од наведената точка, а се однесуваат на

невоспоставени соодветни контролни системи и постапки кои создаваат ризик од недоследно почитување на законските и подзаконските акти во делот на јавните набавки и набавка на производи и услуги по цени и услови кои не се најповолни, **не се прифаќа**. Во забелешката под број (1) се наведуваат општи констатации за примена на одредбите од Законот за јавни набавки и се дава објаснување зошто ДИК нема усвоено интерни процедури во постапките за доделување на договори за јавни набавки, за што ревизијата нема утврдена состојба, а во прилог на забелешките не достави нови докази, со кои ќе се оспорат или променат утврдените состојби од страна на ревизијата. Ревизијата не го оспорува фактот дека Законот за јавни набавки не е само материјален закон, туку истовремено е и процесен закон кој содржи одредби со кои се регулираат сите процесни дејствија во постапката за доделување на договор за јавна набавка, но во исто време укажува дека утврдените ризици во процесот на доделување на договорите за јавна набавка предизвикале одредени неправилности во начинот на планирање, доделувањето на договорите за јавни набавки на работи, стоки и услуги и следење на нивната реализација, за кои ревизијата детално известува во точка 4.4. од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

- Забелешката под број (2) која е упатена во врска со **став 2 алинеја 1** од утврдената состојба во наведената точка, а која се однесува на тоа што во ДИК нема определено лице за вршење на работите поврзани со подготовка и спроведување на постапките за доделување на договорите за јавна набавка како и реализација на истите, **не претставува забелешка**. ДИК ја потврдува утврдената состојба од страна на ревизијата и известува за причините поради кои истата настанала, при тоа наведувајќи објаснувања и примери кои не се однесуваат на конкретната состојба. Во исто време со забелешките се врши известување за преземените мерки за надминување на утврдената состојба односно дека во текот на 2012 година, согласно заклучокот на Владата на РМ, работното место советник за јавни набавки е пријавено во Министерството за информатичко општество и администрација како дефицитарно заради пополнување од расположивите кадри на државната администрација, но посочениот акт не е доставен, а до денот на известување од извршената ревизија наведеното работно место не е пополнето. Во врска со наводите дека наведените работи, при секојдневно функционирање на органот, во целост ги покриваат другите вработени, за што ДИК има издадено соодветни овластувања, ревизијата истакнува дека не се презентирани овластувања за наведените вработени лица за вршење на работи во делот на процесот на јавни набавки, освен овластувањата за Генералниот секретар на ДИК

издадени од претседателот на ДИК¹, заменик претседателот на ДИК и од самата комисија, кои беа презентирани во текот на вршење на ревизијата и за што известува во точка 4.4.1. став 2 од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

- Забелешката под број (3) упатена во врска со став 2 алинеја 2 од утврдената состојба на наведената точка, а која се однесува на тоа што ДИК нема донесено акт со кој ќе се утврдат задолженијата, одговорностите и правата на ангажираните лица во формираното помошно тело во секторот за финансиски прашања, **не претставува забелешка**. Генералниот секретар на ДИК ја потврдува утврдената состојба од страна на ревизијата и дава своевидување за причините кои довеле до утврдената состојба и при тоа не достави дополнителни докази со кои истата ќе ја оспори или преиначи. Ревизијата смета дека наведеното во забелешката не може да претставува пречка, во актот за формирање на помошните тела, покрај основните задолженија, одговорности и права на ангажираните лица, да се утврди и регулира можност за ангажирање на истите лица за вршење и на други неспомнати работи и задачи. Во врска со забелешката дека ангажираните лица во помошните тела на ДИК доставиле извештај за работа, ревизијата укажува дека во текот на вршење на ревизијата беше презентирани „Извештај за работа за извршени активности во својство на помошно тело во ДИК за време на Предвремените парламентарни избори 2011 година“ заведен под број 03-1092/2 од 07.08.2012 година, за што известува во точка 4.1.1. од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.
- Упатената забелешка под број (4) во врска со став 2 алинеја 3 од наведената точка, каде ревизијата известува за несоодветно планирање и обезбедување на средства за јавните набавки, **не се прифаќа**. Со доставените забелешки се известува за текот на преземените дејствија во делот на донесување на Годишниот план за јавни набавки за 2011 година и Одлука за утврдување на план за вкупни потреби за јавни набавки во текот на 2011 година, нивното изменување и дополнување како и обезбедување на потребните финансиски средства за предвремените изборни процеси во текот на известувачкиот период и при тоа не се доставени дополнителни докази со кои ќе се оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата, а изнесените констатации од страна на ДИК не ја одразуваат реалната состојба.

---

¹ Овластување за донесување одлуки за потреба од јавна набавка, одлуки за избор односно неизбор на најповолна понуда, за поништување на постапка за доделување на договор за јавна набавка, потпишување на договорите за реализирање на јавната набавка и за деловна соработка со избраните најповолни понудувачи, како и потпишување на анексите, согласно потпишаните договори за деловна соработка со постојните добавувачи на ДИК.

Неоспорувајќи ги наведените активности и напори за обезбедување на финансиски средства потребни за спроведување на предвремените избори во 2011 година, ревизијата утврди состојба на невоставени соодветни контролни системи и постапки во процесот на планирање и обезбедување на средства за јавни набавки што предизвикало повеќе неправилности од областа на јавните набавки, детално елаборирани во точка 4.4. од Нацрт ревизорскиот извештај на овластениот државен ревизор. Исто така укажуваме дека во текот на вршење на ревизијата, презентирани се предлог Годишен план за јавни набавки во 2011 година (пречистен текст 05.12.2011 година) и предлог Одлука за утврдување на план за вкупни потреби за јавни набавки во текот на 2011 година (пречистен текст 05.12.2011 година), кои не се авторизирани од одговорното лице.

- Упатената забелешка под број (5) во врска со наведеното во **став 3** од точка 4.1.1., дека утврдените состојби од страна на ревизијата имаат за ефект можност од необезбедување фер конкуренција, еднаква и недискриминирачка положба на понудувачите, транспарентност и јавност во набавките и несоодветно користење на средства, **не се прифаќа**. Генералниот секретар на ДИК во доставените забелешки се повикува на одредбите од Законот за јавни набавки, при што изнесува своивидувања за начинот на примена на член 99 став 1 алинеја 3 од наведениот закон односно спроведување на постапка со преговарање без претходно објавување на оглас од причини на крајна итноост и непредвидливост. Наведените констатации не ја одразуваат реалната состојба, со оглед дека ревизијата утврди повеќе неправилности во начинот на планирање и спроведување на постапките за доделување на договорите за јавни набавки на работи, стоки и услуги и следење на нивната реализација, детално елаборирани во точка 4.4. од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор, а кои го имаат погоренаведениот ефект.
3. Упатените забелешки на **точката 4.1.2.** каде ревизијата известува за невоставени соодветни интерни контроли во процесот на набавки и плаќања, **претставуваат известување** за преземени активности за надминување на утврдените состојби во делот на финансиско работење и евиденција, за кои ревизијата известува во останатите точки од извештајот, со исклучок на забелешките број (1) и (6) кои се поврзани со утврдените состојби во наведената точка. Во прилог на забелешката број (1) за наведената точка доставен е документ „Упатство за спроведување на процедура за плаќање на превземени финансиски обврски“ број 01-34/1 од 05.01.2012 година, кој веќе и беше презентирани на ревизијата и за истото е извршено соодветно обелоденување во самиот извештај, додека во забелешката број (6) информира за комплетирање и примена на „модул за

влезни фактури“ во текот на 2012 година кои претставуваат преземени мерки за надминување на утврдената состојба од страна на ревизијата, и за истото е веќе известно во Нацрт извештајот. Ревизијата укажува дека дел од упатените забелешки се однесуваат на состојби кои не се утврдени во наведената точка 4.1.2 односно истите се поврзани со утврдените состојби во точките 4.3.2 и 4.3.5. од Нацрт извештајот, за кои Генералниот секретар понатаму дава и посебни забелешки, заради што одговорот на ревизијата соодветно ќе биде помесетен во погоре наведените точки. За дадената забелешка број (8), која се однесува на преземени мерки за системско прилагодување на софтверот за пресметка на плата, нема утврдена состојба во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

4. Упатената забелешка на **точката 4.2.1.** која се однесува на утврдената состојба на недонесен акт од надлежен орган за доделување на користење на недвижен и движен имот, со што ќе се уредат имотно правните прашања и спроведување на делбен биланс, **претставува известување** за причините кои придонеле за утврдената состојба. Во исто време со забелешките се даваат информации за презмените мерки за надминување на утврдената состојба односно дека во март 2012 година, ДИК го потпишала делбениот биланс кој на ревизијата не е презентираан. Во „Службен Весник на Република Македонија“, број 132 од октомври 2012 година, извршена е објава на „Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Државната изборна комисија“, но не и за недвижен имот. **Објавената одлука за давање на движни ствари соодветно ќе биде обелоденета во Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор и воедно за овој дел преиначена дадената препорака.**
5. Упатените забелешки на **точката 4.2.2.** кои се однесуваат на утврдената состојба за нереализирано вработување на внатрешен ревизор **претставуваат известување** за причините кои придонеле за утврдената состојба. Во исто време Генералниот секретар информира дека “согласно заклучокот на Владата на Република Македонија, во 2012 година, работното место раководител на одделението за внатрешна ревизија - Внатрешен ревизор е пријавено во Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА) како дефицитарно заради пополнување од расположливите кадри на државната администрација“ без притоа да достави дополнителни докази со кои ќе се оспорат или преиначат утврдените состојби од страна на ревизијата.
6. Упатените забелешки на **точката 4.2.3.** кои се однесуваат на отсуство на податоци за видот на конкретната работа/задача која ќе ја извршуваат ангажираните лица за спроведување на предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија, 5-ти јуни 2011 година, определени по одлуки и измени и дополнувања на истите за формирање на

помошни тела во кои се ангажираат и надворешни лица **претставуваат известување** дека и за овој наод законскиот застапник на ДИК го повторува одговорот даден во делот 4.1.1.² Ревизијата истакнува дека неправилноста од точка 4.2.3 не претставува повторување на иста работа бидејќи во оваа точка утврдената состојба/неправилност се однесува на фактот дека донесените одлуки (и нивно изменување и дополнување) не ги содржат потребните податоци за ангажираните лица (внатрешни и надворешни), што е потврдено и со доставените забелешки дека „Во одлуките не се таксативно наведени описот и задолженија на работите за кои се ангажираат лицата како и опис и задолженија за кои овие лица ќе бидат одговорни“ и воедно наведувајќи дека „... потребите и приоритетите за вршење на одредени работи се менуваат секојдневно. Имајќи ја предвид природата на изборите, како динамична и жива материја, ДИК не може за ангажираните лица да го дефинира ангажманот, а притоа да нема можност да им довери извршување на други задолженија и задачи.“ Погоренаведените забелешки/видувања за природата на изборниот процес всушност претставува изнесување на причините за утврдената состојба и за начинот на ангажирањето на лицата во изборниот процес.

7. Упатените забелешки на **точката 4.3.1.** кои се однесуваат на утврдената состојба за софтверската апликација за водење на деловните книги **претставуваат известување** за превземени мерки за надминување на дел од утврдените состојби односно доделени се засебни кориснички имиња и соодветни лозинки за вработените кои ја користат софтверската апликација.
8. Упатените забелешки на **точката 4.3.2.** кои се **однесуваат на отсуство на** воспоставена аналитичка евиденција, невоспоставено хронолошко и ажурно евидентирање на обврски кон добавувачите; збирно искажување на дел од доспеани, а неплатени обврски на крајот на известувачкиот период и неусогласеност на почетната и крајна состојба на пренесените обврски во 2011 година **претставуваат известување** за превземените активности, осврнувајќи се и на изнесените забелешки за утврдената состојба во точка 4.1.2. Генералниот секретар ги наведува активностите кои се превземени за надминување на утврдените состојби и воедно посочува дека до Државниот завод за ревизија се доставени одредени пресметки и прегледи, вклучувајќи спецификација на обврски за 31.12.2011 година. Ревизијата не ги оспорува наведените активности ниту фактот дека претставниците на ДИК на ден 22.11.2012 година по електронски пат доставија спецификација на добавувачи во ексел документ. Но со самото доставување на наведената спецификација ревизијата не обезбеди доволно докази дека е обезбедено навремено и хронолошко евидентирање на обврските, не е доставен налог за

---

² Превземено од Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор дел 4.1. Интерни контроли точка 4.1.1. аLINEЈА 3.

книжење со кој ќе се изврши соодветно раскнижување по добавувачи (аналитичка евиденција наместо групно искажување на вредноста на обврските), притоа погоренаведените докази не се доволни за да се изврши соодветно обелоденување на превземените активности во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор.

9. Упатените забелешки на **точката 4.3.3.** кои се однесуваат за неизвршено упишување на правото на трајно користење на имотот во надлежната агенција **претставуваат известување** за превземените активности за надминување на утврдената состојба. За утврдената состојба во **точката 4.3.3.** на ревизијата веќе и беше презентиран документ и истиот е наведен во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.
10. Упатените забелешки на **точката 4.3.5.** кои се однесуваат на утврдените состојби за позицијата Постојани средства, **не се прифаќаат.** За дел од утврдените состојби не се доставени дополнителни докази со кои ќе се оспорат или преиначат утврдените состојби и тоа: не е извршено аналитичко разграничување по назив на основно средство на групно евидентираниите основни средства од претходни години и не е презентиран доказ за евидентирање на средствата од донации во финансиската евиденција, додека дел од дадените забелешки претставуваат произнесување за состојби кои не се наведени во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор. Забелешката за утврдената состојба за пресметка на амортизацијата, претставува известување за преземени мерки за кои ревизијата веќе изврши обелоденување во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор и во исто време во прилог на забелешките не се доставени нови докази, а пред се налози за книжење и усогласување на податоците од книгата на капиталниот имот (основните средства)³ и податоците во деловните книги.
11. Упатените забелешки на **точката 4.4.1.** кои се однесуваат на утврдените состојби за начинот на планирање, доделувањето на договорите за јавни набавки на работи, стоки и услуги и следење на нивната реализација, не ја одразуваат реалната состојба. Упатените забелешки се неосновани и истите не даваат одговор на констатираните состојби од страна на ревизијата. За поделните утврдени состојби во наведената точка се доставуваат забелешки по редослед на ставовите и алинеите на утврдените состојби во наведената точка од извештајот при што одговорот на дадените забелешки е како што следува:
  - Забелешката број (1) дадена на **став 3 алинеја 1** од наведената точка, која се однесува на неизвршено разграничување на потребите за набавки по видови на стоки, услуги и работи во годишниот план за јавни набавки и

---

³ Член 8 став (1) од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.

дадена збирна проценета вредност за некои видови набавки, **не се прифаќа**. Со доставената забелешка се врши повторување на истите наводи дадени за точка 4.1.1. став 2 алинеја 3, кои не даваат одговор на наведената констатација и при тоа нема доставено дополнителни докази и факти со кои ќе ја оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата. Ревизијата укажува дека ДИК не обезбедила доследна примена на Правилникот за формата и содржината на годишниот план за јавни набавки при утврдувањето на вкупните потреби за набавки во известувачкиот период, при што во донесениот Годишен план за јавни набавки во 2011 година, како во основната верзија така и во сите негови измени и дополнувања во известувачкиот период, не е извршено разграничување на вкупните потреби по видови на стоки, услуги и работи според Општиот поимник за јавни набавки, а за некои набавки утврдена е збирна проценета вредност на договорот.

- Упатената забелешка број (2) во врска со **став 3 алинеја 2** од наведената точка, која се однесува на спроведени постапки и склучени договори за јавна набавка кои не се планирани со планот за јавни набавки, односно за кои не е извршено изменување и дополнување на планот за јавни набавки и финансискиот план, **не се прифаќа**. Со доставената забелешка се дава свое видување за намената и улогата на годишниот план за јавни набавки и толкување на одделни одредби од Законот за јавни набавки, а во прилог не се доставени нови докази, со кои ќе се оспори или промени утврдената состојба од страна на ревизијата. Ревизијата укажува дека дадените забелешки не ја одразуваат реалната состојба, истите се неосновани и не даваат одговор на констатираната состојба од страна на ревизијата. Имено користените критериуми од страна на ревизијата се соодветни и точни, врз основа на кои е утврдено дека не е обезбедена доследна примена на член 26 од Законот за јавни набавки, спроведени се постапки и склучени се договори за јавна набавка на стоки и услуги кои не се планирани со планот за јавни набавки, а кои детално се наведени во Прилог број 4 кон Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор. Исто така ревизијата укажува дека презентираниот „План за изменување и дополнување на Годишен план за јавни набавки во 2011 година“ заведен под број 02-231/5 од 27.12.2011 година не е усогласен и не ги содржи вкупните потреби за набавки во тековната година.
- Упатените забелешки во точка број (3) кои се однесуваат на **став 3 алинеја 3** од наведената точка каде ревизијата известува дека во склучените договори за јавна набавка не секогаш се утврдува вкупната вредност и количината на предметот на набавка, **не се прифаќаат**. Со упатените забелешки практично се потврдува утврдената состојба од страна на ревизијата при што се дава пошироко објаснување за

причините кои придонеле за нејзино настанување, а при тоа не се доставени дополнителни докази со кои утврдената состојба ќе се оспори или преиначи. При тоа се даваат објаснувања низ повеќе примери за неможноста од утврдување на точната количина на предметот на набавката и на критериумите за избор на најповолна понуда во одлуката за јавна набавка, како и за деталноста и сложеноста на тендерската документација, за кои што ревизијата нема утврдени состојби во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор. Склучените договори за јавна набавка на услуги во кои не е утврдена вредноста на набавката се детално наведени во Прилог број 1 кон Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

- Упатената забелешка во точка број (3) која се однесува на став 3 алинеја 4 од наведената точка каде ревизијата известува за невостановена евиденција и следење на месечно ниво на извршените набавки согласно член 11 од Законот за јавни набавки, **не се прифаќа**. Во врска со доставената забелешка дека ДИК има евиденција за сите извршени набавки која се води во системот за финансиско работење, ревизијата укажува дека изнесените констатации од ДИК не ја одразуваат реалната состојба, а во прилог не се доставени дополнителни документи (евиденција, „листинг“ за извршени набавки) со кои утврдената состојба ќе се оспори или преиначи. Имено, во текот на вршење на ревизијата, беше презентирана евиденција на влезни фактури за известувачкиот период која се води во ексел табели, додека од системот за финансиско работење е презентирана евиденција само на платени а не и на преземени обврски. При тоа ревизијата утврди дека не е воспоставено следење и контрола на вредноста на извршените набавки по овој основ на месечно ниво да се движи во рамки на законски утврдениот лимит, а чие што надминување повлекува постапување согласно Законот за јавни набавки. Во исто време напоменуваме дека во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор не е наведено дека „ДИК треба да води евиденција во форма и содржина определена од ЗЈН како за останатите извршени набавки“, како што тоа го осознава доставувачот на забелешките.
- Забелешката број (4) дадена на став 3 алинеја 5 од наведената точка, која се однесува на исклучително кратки рокови за спроведување на дел од постапките со преговарање без претходно објавување на оглас, **не се прифаќа**. Со упатената забелешка се наведува дека ДИК во ниту една постапка не преговарала само со еден економски оператор, иако тоа решение го овозможува Законот за јавни набавки, туку покана за преговарање била доставувана до најмалку три економски оператори. Освен општите констатации Генералниот секретар во дадените забелешки не дал одговор ниту приложил дополнителни докази со кои

ќе ги оспори или преиначи утврдените состојби од страна на ревизијата за спроведените постапки со преговарање без претходно објавување на оглас во краток рок, а кои се однесуваат на: непрезентиран доказ за доставени покани за преговарање до економските оператори, неусогласеност на времето на преговарање наведено во записниците од преговарање со економските оператори и извештајот од спроведената постапка, не секогаш има приложена конечна понуда од економските оператори односно изјава дека нивната понуда не може да се подобри, како и презентирани доказ дека сите понудувачи се известени за извршениот избор на најповолна понуда. Постапките за доделување на договор за јавна набавка на стоки и услуги за потребите на изборните активности, спроведени во краток рок, детално се наведени во Прилог број 2 кон Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

- Упатената забелешка број (5) која се однесува на утврдената состојба во **став 3 алинеја 6** од наведената точка, каде ревизијата известува дека дел од донесените поединечни одлуки за потреба од јавна набавка за изборни активности за двата изборни процеси се датирани со датум пред денот на усвојување и донесување на измените и дополнувањата на Одлуката за утврдување на план за вкупни потреби за јавни набавки и Годишниот план за јавни набавки, **претставува известување** за причините кои придонеле за утврдената состојба. Со доставената забелешка се врши потврдување на утврдената состојба од страна на ревизијата и се дава образложение за условите во кои ДИК морал да ги организира и спроведе изборните дејствија, а кои во најголем дел се однесуваат на ненавременото обезбедување на финансиските средства од страна на надлежните органи. Истовремено, во упатената забелешка се наведуваат одредени чекори кои ДИК ги презела во врска со спроведувањето на јавните набавки во изборниот процес, како што е одржаниот состанок со раководството на Бирото за јавни набавки. Неоспорувајќи ги наведените активности, ревизијата укажува дека измените и дополнувањата на Одлуката за утврдување на план за вкупни потреби за јавни набавки и Годишниот план за јавни набавки се донесени на 16.05.2011 година, иако средствата биле одобрени со Одлука на Владата на РМ на 26.04.2011 година, при што во услови на донесен акт за обезбедени средства од надлежен орган, донесувањето на планот за јавни набавки не може и не смее да биде детерминиран од расположивоста на средствата.
- Упатената забелешка број (6) која се однесува на утврдената состојба во **став 3 алинеја 7** од наведената точка, каде ревизијата известува за недоставени известувања до Бирото за јавни набавки за склучените договори за јавна набавка на стоки и услуги поврзани со изборните активности по спроведените постапки со преговарање без претходно

објавување на оглас, **не се прифаќа**. Во дадената забелешка ДИК известува дека при спроведувањето на набавките за потребите на изборните активности, ДИК имала тесна соработка со Бирото за јавни набавки како и тоа дека од март 2012 година е воведен и станал оперативен посебен дел во софтверското решение на Електронскиот систем за јавни набавки (ЕСЈН) во кој електронски се пријавуваат склучените договори во отворена постапка, ограничена постапка, конкурентен дијалог или постапка со преговарање со и без претходно објавување на оглас. Изнесените констатации од ДИК не ја одразуваат реалната состојба, а во прилог на забелешките не достави дополнителни докази со кои ќе ги поткрепи и потврди изнесените забелешки односно ќе ги оспори или преиначи утврдените состојби од страна на ревизијата. Ревизијата укажува дека ДИК не постапила согласно член 55 од Законот за јавни набавки според кој договорниот орган задолжително доставува известување за склучен договор до Бирото заради објавување на веб страницата на Бирото во рок од 30 дена по спроведувањето на постапките со преговарање без претходно објавување на оглас⁴. Заради поткрепување на утврдената состојба, ревизијата воспостави и контакт со претставници на надлежните органи од кои е добиена информација дека наведеното софтверско решение било функционално во текот на известувачкиот период, а ДИК не доставила известувања за склучени договори заради објавување на веб страницата на Бирото. Во исто време ревизијата пристапи до ЕСЈН, од каде обезбеди листа на објавени известувања во текот на известувачкиот период од страна на други договорни органи за склучени договори по спроведена постапка со преговарање без претходно објавување на оглас, со што ја потврди функционалноста на тој дел од ЕСЈН во наведениот период.

- Забелешките под број (7) дадени на **став 4** од наведената точка, кои се однесуваат на утврдени состојби во делот на планирање и спроведување на постапка за доделување на договор за јавна набавка на градежно занатски работи и услуги за адаптација на постоечкиот деловен простор во работните простории на ДИК, како и реализација на наведените договори, **не се прифаќаат**. Во доставената забелешка Генералниот секретар на ДИК се повикува на претходно дадените забелешки на точка 4.4.1. став 3 алинеја 1 и 2, кои се однесуваат на донесување на Годишниот план за јавни набавки, неговите измени и дополнувања во текот на 2011 година и изготвување на пречистен текст, за што ревизијата веќе даде одговор. Во врска со упатената забелешка ревизијата го истакнува следново: во Планот за изменување и дополнување на Годишен план за јавни набавки во 2011 година број 02-231/5 од 27.12.2011 година,

---

⁴ „Службен весник на Република Македонија“ број 136/07, 130/08, 97/10, 53/11.

предвидена е набавка на опрема⁵ со проценета вредност на договорот од 2.050 илјади денари и набавка на градежно-занатски услуги за адаптација на деловниот простор на ДИК⁶ со проценета вредност на договорот од 400 илјади денари, при што и за двете набавки е предвидено спроведување на постапка со барање за прибирање на понуди со објавување на оглас согласно член 100 став 2 алинеја 2 од Законот за јавни набавки. Спротивно од утврденото со планот донесена е Одлука за јавна набавка на градежно занатски работи и услуги за адаптација на постоечкиот деловен простор во работни простории за ДИК со обезбедени средства во висина од 2.400 илјади денари и спроведување на постапка со преговарање без претходно објавување на оглас, со што не е обезбедена доследна примена на одредбите од член 26 и член 28 од Законот за јавни набавки. По спроведената постапка склучени се Договор за набавка на градежно занатски работи за внатрешно преградување и адаптација на деловниот простор на ДИК со вкупна вредност од 1.350 илјади денари, Договор за набавка на градежно-занатски работи за проширување и адаптација на телефонската и компјутерската мрежа во деловните простории на ДИК со вкупна вредност од 322 илјади денари и Договор за набавка на градежно занатски работи за преместување и инсталација на системот за озвучување во деловниот простор на ДИК со вредност од 60 илјади денари.

Упатената забелешка во делот на утврдената состојба „ревизијата констатира дека предметот на набавката по вид и обем наведен во фактурите не е во целост усогласен со понудите и склучените договори“ не ја одразува реалната состојба. Неоспорувајќи ги активностите кои ДИК ги правел за начинот на расчленување на фактурите по одделни сметки, ревизијата истакнува дека утврдената состојба не се однесува на тоа од каде е платена соодветната фактура (сметка, ставка, програма итн.) туку за неможноста од целосно усогласување и потврдување на предметот на набавката по вид и количина утврден со конкретниот договор за јавна набавка и презентираниите фактури.

Во врска со упатената забелешка/поставените прашања за утврдените состојби на евидентно надминување на утврдениот рок за изведување на работите и ненаведен датум во записниците за примопредавање за извршена проверка на завршените работи, ревизијата го истакнува следното: во записниците за примопредавање, кои упатуваат на извршени проверки на завршени работи согласно договорите и анексите

---

⁵ Набавка на паравани за поделба на големата сала од деловниот простор на ДИК и набавка на вариолајт ролети за новата сала за состаноци на ДИК.

⁶ Проширување на инсталација на електрична мрежа во големата сала од деловниот простор на ДИК, проширување на инсталација на телефонска и компјутерска мрежа во големата сала од деловниот простор на ДИК и преместување и инсталација на системот за озвучување во големата сала од деловниот простор на ДИК.

кон договорите, се наведени само месецот и годината но не и датата на примопредавањето. Имајќи во предвид дека рокот на извршување на работите во договорите и анексите е утврден во денови, евидентно е надминувањето на истите.

Во врска со забелешките за утврдената состојба на извршени дополнителни работи во износ кој е за 48% поголем од вредноста на основниот договор склучен со еден од економските оператори, ревизијата истакнува дека вредноста на основниот договор изнесува 322 илјади денари со вклучен ДДВ, додека вредноста на вкупно извршените работи изнесува 476 илјади денари, што јасно укажува дека се извршени дополнителни работи кои изнесуваат 48% од основниот договор. Наведените акти „Барање согласност за изведување на дополнителни работи“ и „Согласност за изведување на дополнителни работи“, кои не беа презентирани во текот на вршење на ревизијата, ниту пак се приложени кон забелешките, не претставуваат уреден и веродостоен доказ со кој ќе се оспори утврдената состојба од страна на ревизијата. Критериумот за постапување за конкретно утврдената состојба помеѓу другото претставува и член 99 од Законот за јавни набавки и член 3 од Договорот за набавка на градежно-занатски работи за проширување и адаптација на телефонската и компјутерската мрежа во деловните простории на ДИК од 23.03.2011 година. Одредбите на член 99 од наведениот Закон упатуваат дека вредноста на дополнителните работи не смее да надмине 30% од вредноста на основниот договор додека со одредбите од член 3 од наведениот договор ДИК утврдува критериум дека дополнителните работи вредносно не може да бидат надминати повеќе од 15%.

- Забелешките број (8) дадени на став 5 од наведената точка, која се однесува на утврдени состојби за реализација на склучен договор за услуги на дијагностика, поправка и одржување на патнички моторни возила во кој не е определена вкупна вредност и неспроведена соодветна постапка за доделување на договор за јавна набавка, **не се прифаќаат**. Со упатената забелешка ДИК известува за причините кои придонеле за утврдената состојба, односно дава објаснување за специфичноста на договорот, а при тоа не се доставени дополнителни докази со кои ќе се оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата и воедно укажуваме дека склучениот договор не содржи вкупна вредност, единствено за истиот во Евиденцијата на постапките со барање за прибирање на понуди е наведен износ од 305 илјади денари со вклучен ДДВ. Во врска со утврдената состојба дека вкупниот износ на набавки го надминува за повеќе од 50% износот на обезбедени средства со одлуката за јавни набавки, ДИК известува за причините кои довеле до зголемен обем на набавки, како и за планирани средства за оваа намена во финансискиот план за изборни активности на ДИК, а при тоа не

доставил дополнителни докази со кои ќе ја оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата. Во исто време ДИК прашува зошто за овој вид на набавка не е извршено разграничување на набавки за редовни активности и набавки во изборен процес. Неоспорувајќи ги наведените причини за дотраеност и зголемена потреба за користење на службените возила на ДИК за време на изборниот процес, ревизијата укажува дека и покрај тоа што во Планот за активности со финансиски план за предвремени избори за пратеници во Собранието на РМ, 5-ти јуни 2011 година, број 02-1304/1 од 16.05.2011 година, се предвидени средства за поправка и одржување на моторни возила во висина од 800 илјади денари, ДИК не обезбедила доследно почитување на одредбите од Законот за јавни набавки, односно не е донесена одлука за потреба од дополнителни работи и не е спроведена соодветна постапка за доделување на договор за јавна набавка, што воедно е и причина да не е извршено разграничување на набавки за редовни активности и набавки во изборен процес. Во исто време напоменуваме дека по склучениот договор извршени се набавки во вкупен износ од 491 илјади денари, со што е надминат износот на обезбедени средства со одлуката за јавна набавка, како и вредносниот праг за видот на постапката за доделување на договор за јавна набавка.

- Забелешките број (9) дадени на став 6 од наведената точка, која се однесува на спроведена постапка за доделување на договор за јавна набавка на услуги за одржување и сервисирање на информатичка опрема во сопственост на ДИК, со барање за прибирање на понуди без претходно објавување на оглас, при што се утврдени состојби за вкупни набавки кои ја надминуваат вредноста на склучениот договор за одржување и висината на обезбедени средства со одлуката за јавна набавка, **не се прифаќаат**. Во упатената забелешка Генералниот секретар на ДИК дава објаснување за специфичноста на договорот и при тоа дава образложение за состојба која не е утврдена во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор. Ревизијата укажува дека утврдената состојба не се однесува на набавка на хард дискови за време на изборниот процес, туку се однесува на склучениот договор за одржување и сервисирање на информатичка опрема во сопственост на ДИК број 03-3239/11 од 25.10.2011 година на вкупна вредност од 297 илјади денари, во кој е утврдена цена за редовно месечно одржување на инсталираната информатичка опрема за период од 12 месеци. Врз основа на наведениот договор во месец ноември и декември се извршени набавки на хард дискови во висина од 520 илјади денари кои ја надминуваат вредноста на склучениот договор и висината на обезбедени средства со одлуката за јавна набавка како и вредносниот праг за видот на постапката за доделување на договор за ЈН. Неоспорувајќи ја потребата од набавка на резервни делови за непречено функционирање

на информатичката опрема во ДИК, ревизијата укажува дека при нивната набавка ДИК не обезбедила доследно почитување на одредбите од членот 27 од Законот за јавни набавки.

- Упатените забелешки број (10) кои се однесуваат на утврдените состојби во **точка 4.1.1. став 7 алинеја 2 и алинеја 3**, каде ревизијата известува за спроведени постапки за доделување на договори за јавни набавки со кои се повредуваат основните принципи на Законот за јавни набави, **не се прифаќаат**. Со упатените забелешки се врши повторување на истите објаснувања и толкувања во однос на примената на членот 99 од Законот за јавни набавки, дадени во забелешката број (4) за став 3 алинеја 5 од истата точка, за кои ревизијата веќе даде одговор.

Во однос на утврдената состојба во **став 7 алинеја 2** од наведената точка која се однесува на склучен договор за набавка на „автоматски печати со сопствено перниче, резервни перничуња и сервисирање на постоечките печати за потребите на предвремени парламентарни избори јуни 2011 година“ во износ од 727 илјади денари без да биде спроведена постапка со преговарање без претходно објавување на оглас, ДИК известува за причините поради кои не е извршена набавка на нов комплет на печати, туку сервисирање на постојните печати (претходно набавени врз основа на склучен договор во 2009 година) и набавка на нови 36 печати за гласање на ДКП на РМ во странство. Ревизијата укажува дека изнесените констатации од ДИК не ја одразуваат реалната состојба и не се доставени дополнителни докази со кои ќе се оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата. Имено во текот на ревизијата презентираан е договор за јавна набавка на мали печати со број на избирачко место број 03-1877/1 од 26.06.2008 година, за набавка на 2976 мали печати на вкупен износ од 714 илјади денари, чија вредност е приближно иста со склучениот договор во 2011 година, а кој се однесува на набавка на 114 автоматски печати со сопствено перниче, 5910 резервни перничуња за печат (променети и дополна) и сервисирање и контрола на 2898 печати поединечно. Ревизијата укажува дека склучениот договор од 2011 година не претставува анекс на договорот од 2008 година и за неговото доделување не е спроведена соодветна постапка за јавна набавка, со што не се испочитувани одредбите од Законот за јавни набавки.

Во врска со утврдената состојба во **став 7 алинеја 2** за неспроведена постапка со преговарање без претходно објавување на оглас за склучениот анекс на договор за испорака и инсталација на ГИС апликативен софтвер во износ од 389 илјади денари, со упатената забелешка ДИК ги изнесува причините поради кои е извршена односната набавка, со потенцирање на фактот дека ДИК нема авторски права на „авторизацискиот код“ од софтверот и при тоа не достави дополнителни докази со кои ќе ја оспори или преиначи утврдената

состојба од страна на ревизијата. Во забелешката воедно се наведува и потребата од набавка на услуга за изработка на „Интегриран информатички систем на ДИК за управување со процесите на парламентарни избори“ за што нема утврдена состојба во наведената алинеја од Нацрт извештајот.

Во однос на утврдената состојба во став 7 алинеја 2 од наведената точка за склучениот анекс на договор за одржување на апликативен софтвер за деловно работење со месечен надомест од 15 илјади денари, во упатената забелешка Генералниот секретар на ДИК го дава истото образложение во однос на авторизацискиот код како и за ГИС софтверот, при што наведува дека се работи за надградба на постојниот софтвер иако за тоа нема утврдена состојба во наведената алинеја од Нацрт извештајот. Ревизијата укажува дека во случајот се работи за Анекс бр.4 согласно Понуда бр.014-07 и Договор за испорака бр.0311-109 од 02.05.2007 година, Анекс бр.0311-155 од 19.05.2008, Анекс бр.2 - 0311-129 од 19.05.2009 и Анекс бр.3 - 0311-151 од 19.05.2010 година, при што Анексот на договорот е склучен 4 години по основниот договор, со што не се испочитувани одредбите од член 99 од Законот за јавни набавки.

За утврдените состојби во став 7 алинеја 3 од наведената точка која се однесува на склучените два договори со провајдерот на АДСЛ линии за позајмување на мрежна опрема во траење од 1 месец со вкупна вредност од 697 илјади денари, со упатената забелешка ДИК ја образложува потребата од закуп на мрежна опрема и посочува дека во Република Македонија постојат двајца оператори кои можат да ја дадат бараната услуга, а при тоа не дал одговор како е извршен изборот за еден од нив ниту презентирал дополнителни докази со кои ќе ја оспори или преиначи утврдената состојба од страна на ревизијата, а која се однесува на непрезентиран акт/одлука со кој е утврдена потребата за закуп на мрежната опрема (видот и количината) и висината на обезбедени средства за таа намена, како и тоа дека не е спроведена соодветна постапка за доделување на договор за јавна набавка.

12. Упатените забелешки на **точката 4.4.2.** кои се однесуваат на начинот на реализацијата на одредбите и пропратната документација од Договор за користење на услуги за транспорт и хотелско сместување на лица именувани во избирачките одбори во ДКП-та за предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија, 05-ти јуни 2011 година, во вредност од 25.361 илјада денари и склучениот Анекс на истиот, **претставуваат известување** за причините за констатираната состојба. Неоспорувајќи ги наводите на ДИК во делот на начинот на набавката на авио билетите, но ДИК не дава објаснувања зошто се превземени активности за структурирање на модел на договор во постапката за доделување на договор за јавна набавка а потоа и да пристапи кон склучување на договор за јавна набавка каде не е предвидено авансно плаќање на услугите. Понатаму во забелешките е наведено дека „Секое лице

кое патуваше, по неговото враќање во Скопје, во прилог на патниот налог достави билети, Бординг пас, сметки од хотелско сместување, копија од пасош со влез во земјата каде отпатувал.“ поради што ревизијата истакнува дека наведените акти не е и беа презентирани. Ревизијата истакнува дека ревизорскиот тим во текот на вршењето на ревизијата беше конкретен во бараните потребни веродостојни документи и истите беа побарани од повеќе лица кои со нив располагаат, но истите не се презентирани, ниту пак во прилог на забелешките истите се дополнително доставени.

13. Упатените забелешки на **точката 4.4.3.** кои се однесуваат на утврдените состојби при надоместувањето за извршениот ангажман на членовите на изборните органи и изборната администрација за спроведување на предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија, 05-ти јуни 2011 година, **не се прифаќаат.** ДИК изнесува состојби кои не коренсподираат со утврдената состојба. Имено со извршената ревизија утврдивме дека не се изготвени сите извештаи поради што се направија копии само на оние кои беа презентирани (незначителен број). Во исто време укажуваме дека не е соодветен ни дадениот коментар дека „Веднаш се побара и од нив да достават извештај што тие веднаш и го направија.“ бидејќи дополнително по утврдувањето на состојбата/неправилноста од страна на ревизијата се достави само еден извештај за кој соодветно е обелоденето во Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор во точка 4.1.1. алинеја 2 (архивиран во ДИК под број 1092/2 од 07.08.2012 година). Ревизијата не го оспорува фактот дека постојат одредени интерни акти за уредување на наведената област, но нивниот начин на структурирање од една страна и имплементацијата од друга страна укажува дека не се уредени сите области наведени во утврдената состојба и отвора простор за субјективен пристап што е потврдено и со самата ревизија.